

de la col·lecció de Santa Maria del Lledó

GOIGS EN LLOANÇA DE LA MARE DE DÉU DEL LLEDÓ

Excelsa patrona de Castelló. (Plana alta). País Valencià.

Del poble de Castelló
sigau llum i auxiliadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Sou l'hort tancat on creixia
la flor del Déu humanat;
de l'eterna Caritat
sou l'Esposa, oh Verge pia!
Vós sola en la Concepció
sou de l'Infern triomfadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Sou clar estel, llum i guia
que mostra el port a la nau,
sou l'arc-iris de la pau
oh santa Verge Maria!
Sou l'adorada mansió
en qué Déu complagut mora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

D'amor puríssim la mel
en Vós trobem, dolça mare;
sou l'escut que ens empare
i sou la porta del Cel,
sou de Déu benedicció,
sou del dia etern l'aurora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Del vostre amor un cantar
és tota la nostra història,
Castelló ha begut sa glòria
ací als peus del vostre altar;
és la vostra protecció
de sa grandesa penyora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Vostra santa mà deté
de Déu la justa venjança,
Vós sou la nostra esperança
i llar de la nostra fe;
sou bàlsem i curació
del qui vostre auxili implòra,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Protegiu els nostres camps,
beneiu la nostra terra,
aparteu d'ací la guerra,
la fam, la pesta i els llamps;
tot treball honrat i bo,
troba en Vós sa protectora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

En Vós troba el soldat
valor, i el qui estudia ciència
troba el pobre en Vós paciència,
i troba el ric caritat;
troba oit tota oració
i consol tot el qui plora
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Beneiu nostra alegria,
consoleu nostra tristor
i sempre del vostre amor
ompliu-nos Verge Maria;
tinga'm vostra protecció
ara, i de la mort a l'hora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

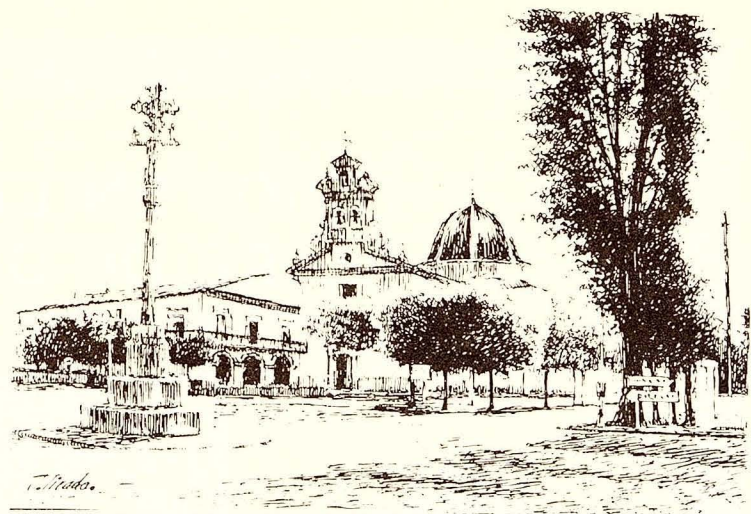
A la Plana beneeix
vostra mà, i del vostre amor
és un cantar cada flor
que en esta terra floreix;
sencera la creació
Vós diu ací triomfadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

Del poble de Castelló
sigau llum i auxiliadora,
*de l'amor nostre, !Senyora;
Mare de Déu del Lledó.*

ORACIÓ

Doneu-nos, Senyor Déu, a nosaltres els vostres servents perpétua salut de cos i ànima, i per la intercessió gloriosa de Madona Santa Maria del Lledó, sempre Verge, siguem deslliurats de la tristesa present i disfrutem de l'eterna alegria. Per Crist Nostre Senyor.

LA BASILICA DE SANTA MARIA DEL LLEDÓ

SEGLE XIV.

- 1375.— Berenguer Vicent, en nom i representació de Pietro Corsini, cardenal rector de l'església de Santa Maria de Castelló, autoritza el Consell Municipal i el Vicari Major, a que puguem celebrar-se Missa i Oficis Divins diàriament a l'església del Lledó.
- 1379.— S'acordar fer mes gran l'església del Lledó, insuficient per a rebre les pelegrinacions que arriben de la ciutat i altres llocs estranys.
- 1394.— Pelegrinacions documentades al Lledó des de Vila-real i Almassora.

SEGLE XV.

- 1404.— Pregó públic per a que els veïns de Castelló dijunen i baixen descalços al Lledó, pregant pel final de la pesta.
- 1405.— Pere Pujol, prior de la Cartoixa de Vall de Crist, pren possessió ocultament de l'església del Lledó, davant l'oposició dels Jurats Castellonencs, aduint drets sobre aquesta des dels temps de la fundació de la Ciutat.
- 1448.— El Bisbe de Tortosa concedeix autorització per recollir almoines destinades al Santuari en tots els pobles de la Diòcesi de Tortosa.
- 1452.— El pintor Nadal Renau pinta el retaule per a l'altar major del Santuari, amb el tema dels set Goigs de Maria.

SEGLE XVI.

- 1559.— El Consell aprova els articles per a la fundació d'una Confraria. El 14 de desembre és aprovada pel Bisbe de la Diòcesi.
- 1563.— Rafael Martí de Viciana a la seua «Crònica» parla per primera vegada de la troballa de la Mare de Déu del Lledó pel llaurador Pere de Granyana.
- 1572.— Construcció de l'actual portada de pedra d'accés al Santuari.
- 1579.— El Papa Gregori XIII concedeix Indulgències als Confreres del Lledó, el dia de la festa principal.
- 1583.— Pelegrinacions per seca dels pobles de la comarca de l'Alcalatén.

SEGLE XVII.

- 1601.— El Consell Municipal acorda que el Prior residirà diàriament al Santuari.
- 1605.— Apareix documentada per primera vegada la imatge reliquiari. Es tracta d'una escultura d'alabastre de la Immaculada. El Vicari General de Tortosa reconeix el patronat dels Jurats de la Ciutat sobre el Santuari.
- 1628.— Primer trasllat documentat de la imatge a Castelló, per una greu seca.
- 1638.— Es practica una excavació al pit de la imatge-reliquiari, per exposar en aquesta la xicoteta figura del Lledó.
- 1647.— Per la pesta, el Santuari es convertit en hospital d'apostats.
- 1648.— El pintor Urbano Fos pinta el Crist Crucificat, que encara es conserva al Cambril de la Basílica.
- 1656.— Comencen les obres d'un nou Santuari del Lledó, sota la direcció de l'Arquitecte Joan Ibáñez. La primera fase acabarà en 1663.
- 1666.— Comença la segon fase de les obres de construcció del nou Santuari del Lledó, que acabarà Pere Vilallave al 1670.
- 1674.— L'escultor d'Alcalá Pere Ebri, construeix un monumental retaule per a l'altar major.
- 1683.— S'inicia la redacció del «Llibre de Casa y Hermita» del Lledó, custodiat a l'Arxiu Municipal de Castelló.

SEGLE XVIII.

- 1701.— El notari castellanenc Vicent Pascual funda dos capellanies al Santuari.
- 1702.— Climent XI atorga noves indulgències al confreres del Lledó.
- 1703.— La festa principal del Lledó serà celebrada el primer diumenge de setembre. Fins ara es celebrava el diumenge següent al 15 d'agost.
- 1711.— L'argenter Miquel Gómez, confecciona la peanyeta que actualment sosté la imatge xicoteta del Lledó.
- 1714.— L'Ajuntament dona les terres per construir l'actual Casa del Prior.
- 1716.— Comença la construcció de l'actual Casa del Prior. S'acabarà al 1722.
- 1724.— El 14 d'octubre es col·loca la primera pedra de l'actual Basílica.
- 1741.— Es derroca la cúpula del Santuari en construcció.
- 1756.— S'inicien les obres per refer la cúpula i el creuer de l'actual Santuari.
- 1762.— Inauguració de l'actual Santuari del Lledó sota la direcció de José Gascó i Juan Argente.

SEGLE XIX.

- 1841.— Son abolides les Capellanies.
- 1866.— Festes del V Centenar de la Santa Troballa. Es celebren per primera vegada.
- 1877.— El Prior Vicent Pachés escriu la Salve Popular, que musica Antonio Alloza.

SEGLE XX.

- 1900.— Indulgències del Papa Lleó XIII als Confreres del Lledó.
- 1901.— Restauració del Santuari i altar major amb projecte de Ros de Ursinos. S'inaugura el «Camino-Paso» amb projecte de l'enginyer Leandro Alloza.
- 1912.— Trasllet de la festa principal al primer diumenge de maig.
- 1922.— El 8 de novembre, el Papa Pius XI proclama a la Mare de Déu del Lledó, patrona principal de Castelló.
- 1923.— Restauració del Cambril. El Papa autoritza la coronació pontificia de la imatge.
- 1924.— El 4 de maig, el cardenal Vidal i Barraquer corona pontificia i canònicament la imatge del Lledó.
- 1927.— La Confraria ostenta el títol de Reial, éssent la Cambrera Major la Reina d'Espanya.
- 1940.— Es beneeix la nova imatge-reliquiari, obra de l'escultor Tomás Colón.
- 1944.— Inauguració del retaule de l'altar major del Santuari, disseny de l'arquitecte Traver.
- 1955.— Nova fundació de la Capellania del Santuari.
- 1958.— Inauguració del monument a Perot de Granyana, obra de l'escultor Adsuara.
- 1962.— Visita al Santuari del Nunci del Papa en Espanya, Mn. Riberi.
- 1966.— Festes del VI Centenar de la Santa Troballa. Carta Autògrafa del Papa Pau VI.
- 1974.— Festes de les Noces d'Or de la Coronació. Visita al Grau i estreta de la «Missa de Lledó», de Matilde Salvador.
- 1976.— Visita de la Reina Sofia al Santuari, on serà nomenada Cambrera Major de la Confraria.
- 1978.— Consagració de l'església del Santuari pel Bisbe Cases Deordal.
- 1982.— Reforma de l'explanada del Santuari i de la Casa prioral. Excavacions Arqueològiques.
- 1983.— El Santuari serà declarat Basílica pel Papa Joan Pau II. Grans festes de la declaració basilical el dia 1 de maig.
- 1985.— Cancela de ferro, vidre i esmalts per al baix-cor. Rehabilitació del Santuari sobre projectes dels arquitectes Francisco Segarra i Carlos García.
- 1986.— Decoració i daurat de tot el Santuari per Gabriel Cantalapedra.

Josep Miquel Francés Camús

JUSTIFICACIÓ

Els presents Goigs fören escrits pel Cronista Oficial de la Ciutat i Arxiver Municipal Lluís Revest Corzo cap el 1917. La música amb la qual es canten a la Basílica del Lledó a les principals solemnitats és del musicòleg i canonge Vicent Ripollés. De la present edició, il·lustrada amb un gravat de 1765, se'n fan 1.000 exemplars, inclosos en la carpeta «Goigs de les ermites del Caminàs de Castelló», per commemorar la I EXCURSIÓ POPULAR A LES ERMITES DEL CAMINÀS, el 30 d'abril de 1989, amb motiu de les Festes de la Mare de Déu del Lledó. Les edicions dels textos d'aquests Goigs són innumerables.